

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра інформаційних систем та технологій

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
(обов'язкова навчальна дисципліна)
ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ

Розробники:

ПРОТАС Надія,

доцент кафедри інформаційних систем та технологій, к.с.-г.н., доцент

УТКІН Юрій,

завідувач кафедри інформаційних систем та технологій, к.т.н., доцент

Полтава
2022 р.

Форма опису навчальної дисципліни та інформація про розробника

Назва навчальної дисципліни	ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти	обов'язкова дисципліна загальної підготовки
Назва структурного підрозділу	Кафедра інформаційних систем та технологій
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	<p><i>Викладач: Юрій Уткін, к. т. н., доцент, завідувач кафедри інформаційних систем та технологій</i></p> <p><i>Контакти:</i> ауд. 201, навчальний корпус № 2 e-mail: utkin@pdaa.edu.ua сторінка викладача: https://www.pdau.edu.ua/people/utkin-yuriy-viktorovych</p>
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Спеціальність Освітня програма	204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва <i>ОПП Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва</i>
Мова викладання	Державна

Заплановані результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни: забезпечення достатнього рівня теоретичних знань про сутність інформації, інформаційної діяльності й інформаційних процесів; призначення, функціональні особливості сучасних інформаційних систем і технологій при виконанні повного циклу операцій із інформацією, а також формування умінь і практичних навичок ефективного використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій і систем у професійній діяльності.

Основні завдання навчальної дисципліни: ознайомлення із загальними методами формування та забезпечення інформаційних процесів; теоретичними основами впровадження інформаційних технологій; вивчення загальних закономірностей функціонування інформаційних систем; розвинення вмінь і навичок застосування прикладних комп'ютерних систем підготовки, пошуку, обробки й подання різних типів інформації; визначення критеріїв вибору та застосування інформаційно-комунікаційних мереж і їх складових у забезпеченні комунікаційних зв'язків; формування системного підходу до автоматизованого розв'язання задач інформаційного супроводу фахової діяльності; засвоєння базових понять забезпечення захисту інформації.

Компетентності:

Загальні	фахові
ЗК 3. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. ЗК 9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	ФК 1. Здатність використовувати професійні знання в галузі виробництва і переробки продукції тваринництва для ефективного ведення бізнесу.

Програмні результати:

ПРН 7/РН 1. Здійснювати пошук, оброблення та узагальнення інформації із застосуванням сучасних інформаційних технологій.

Програма та структура навчальної дисципліни

- Тема 1. Теоретичні основи інформаційних відносин у суспільстві. Інформаційні технології як інструмент обробки інформації в процесі професійної діяльності.
- Тема 2. Документування професійної діяльності та система організаційно-розпорядчої документації. Технології обробки текстової інформації.
- Тема 3. Технології обробки документів засобами електронного офісу. Організація роботи та основні методи застосування пакетів прикладних програм загального призначення.
- Тема 4. Технології табличної обробки структурованих даних.
- Тема 5. Бази даних. Програмні засоби роботи з базами даних.
- Тема 6. Сутність інформаційних систем. Використання автоматизованих інформаційних систем у професійній діяльності.
- Тема 7. Мережні технології в забезпеченні комунікаційних зв'язків. Інформаційні ресурси локальної та глобальної комп'ютерної мережі Інтернет.
- Тема 8. Інформаційна безпека. Апаратні та програмні засоби захисту інформації. Правове регулювання інформаційної сфери.

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин							
	денна форма 204ТВППТ бд 2021, 204ТВППТ бд 2022[1] (стн)				заочна форма 204ТВППТ бз 2021			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
л		лаб	с.р.	л		лаб	с.р.	
Тема 1. Теоретичні основи інформаційних відносин у суспільстві. Інформаційні технології як інструмент обробки інформації в процесі професійної діяльності	6	2	2	2	6	0	0	6
Тема 2. Документування професійної діяльності та система організаційно-розпорядчої документації. Технології обробки текстової інформації	18	2	4	12	18	0	0	18
Тема 3. Технології обробки документів засобами електронного офісу. Організація роботи та основні методи застосування пакетів прикладних програм загального призначення	15	2	4	9	15	0	0	15
Тема 4. Технології табличної обробки структурованих даних	21	2	6	13	21	0	2	19
Тема 5. Бази даних. Програмні засоби роботи з базами даних	21	2	4	15	21	0	0	21

Тема 6. Сутність інформаційних систем. Використання автоматизованих інформаційних систем у професійній діяльності	15	2	2	11	15	2	0	13
Тема 7. Мережні технології в забезпеченні комунікаційних зв'язків. Інформаційні ресурси локальної та глобальної комп'ютерної мережі Інтернет	18	2	2	14	18	2	0	16
Тема 8. Інформаційна безпека. Апаратні та програмні засоби захисту інформації. Правове регулювання інформаційної сфери у т. ч. індивідуальні завдання: <i>контрольна робота</i>	6	2	0	4	6	0	0	6
	-	-	-	-	40	-	-	40
Усього годин	120	16	24	80	120	4	2	114

Оцінювання результатів навчання

Форми контролю результатів навчання

Програмні результати навчання	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти денної форми навчання <i>204ТВППТ бд 2021, 204ТВППТ бд 2022[1](стн)</i>							Разом
	Робота на лекціях за темами і ведення конспекту	Виконання завдань лабораторних робіт	Оформлення та захист звітів із лабораторних робіт	Виконання завдань самостійної роботи	Виконання контрольної роботи на ПК	Розв'язування тесту на ПК	Екзамен	
ПРН 7/ РН 7	8	24	24	16	5	3	20	100
Разом, балів	8	24	24	16	5	3	20	100

Програмні результати навчання	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти заочної форми навчання <i>204ТВППТ бз 2021</i>					Разом
	Робота на лекціях за темами і ведення конспекту	Виконання завдань лабораторної роботи	Виконання завдань самостійної роботи	Контрольна робота	Екзамен	
ПРН 7/ РН 7	16	8	8	48	20	100
Разом, балів	16	8	8	48	20	100

Форми, шкала та критерії оцінювання результатів навчання при проведенні поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти:

денної форми навчання: 204ТВППТ бд 2021, 204ТВППТ бд 2022[1](стн)

- робота на лекціях за темами і ведення конспекту (0–1 бал);
- виконання завдань лабораторних робіт (0–2 бали);
- оформлення та захист звітів із лабораторних робіт (0–2 бали);

- виконання завдань самостійної роботи
(виконання завдань на ПК, підготовка інформаційних повідомлень за темами навчальної дисципліни (0–2 бали),
або альтернативні форми роботи*);
- виконання контрольної роботи на ПК (0–5 балів);
- розв’язування тесту на ПК (0–3 бали).

заочної форми навчання: 204ТВППТ_бз_2021

- робота на лекціях за темами і ведення конспекту (0–8 балів);
- виконання завдання лабораторної роботи (0–8 балів);
- виконання завдань самостійної роботи
(завдання за результатами вивчення теоретичних
положень дисципліни (0–8 балів);
контрольна робота (0–48 балів).

Форма семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти денної та заочної форм навчання згідно з робочими та навчальними планами – екзамен.

---

* виступ із презентацією за темами дисципліни; підготовка доповіді на студентську наукову конференцію; участь у конкурсах із даної дисципліни: комп’ютерних розробок, кросвордів, конспектів, тощо; участь в олімпіаді (5 балів).

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Денна форма навчання
204ТВППТ_бд_2021, 204ТВППТ_бд_2022[1](стн)

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти						Разом
	робота на лекціях за темами і ведення конспекту	виконання завдань лабораторних робіт	оформлення та захист звітів із лабораторних робіт	виконання завдань самостійної роботи*	виконання контрольної роботи на ПК	розв'язування тесту на ПК	
Тема 1. Теоретичні основи інформаційних відносин у суспільстві. Інформаційні технології як інструмент обробки інформації в процесі професійної діяльності	1	2	2	2			7
Тема 2. Документування професійної діяльності та система організаційно-розпорядчої документації. Технології обробки текстової інформації	1	4	4	2			11
Тема 3. Технології обробки документів засобами електронного офісу. Організація роботи та основні методи застосування пакетів прикладних програм загального призначення	1	4	4	2			11
Тема 4. Технології табличної обробки структурованих даних	1	6	6	2	5		20
Тема 5. Бази даних. Програмні засоби роботи з базами даних	1	4	4	2			11
Тема 6. Сутність інформаційних систем. Використання автоматизованих інформаційних систем у професійній діяльності	1	2	2	2			7
Тема 7. Мережні технології в забезпеченні комунікаційних зв'язків. Інформаційні ресурси локальної та глобальної комп'ютерної мережі Інтернет	1	2	2	2		3	10
Тема 8. Інформаційна безпека. Апаратні та програмні засоби захисту інформації. Правове регулювання інформаційної сфери	1	0	0	2			3
Екзамен							20
Разом	8	24	24	16	8		100

* нарахування балів за оформлення звітів із лабораторних робіт (як одного із завдань самостійної роботи) включено в попередню графу таблиці

Заочна форма навчання 204ТВППТ_бз_2021

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	робота на лекціях за темами і ведення конспекту	виконання завдань лабораторних робіт	виконання завдань самостійної роботи	контрольна робота	
Тема 1. Теоретичні основи інформаційних відносин у суспільстві. Інформаційні технології як інструмент обробки інформації в процесі професійної діяльності	0	0	1	0	1
Тема 2. Документування професійної діяльності та система організаційно-розпорядчої документації. Технології обробки текстової інформації	0	0	1	0	1
Тема 3. Технології обробки документів засобами електронного офісу. Організація роботи та основні методи застосування пакетів прикладних програм загального призначення	0	0	1	0	1
Тема 4. Технології табличної обробки структурованих даних	0	8	1	0	9
Тема 5. Бази даних. Програмні засоби роботи з базами даних	0	0	1	0	1
Тема 6. Сутність інформаційних систем. Використання автоматизованих інформаційних систем у професійній діяльності	8	0	1	0	9
Тема 7. Мережні технології в забезпеченні комунікаційних зв'язків. Інформаційні ресурси локальної та глобальної комп'ютерної мережі Інтернет	8	0	1	0	9
Тема 8. Інформаційна безпека. Апаратні та програмні засоби захисту інформації. Правове регулювання інформаційної сфери	0	0	1	0	1
Індивідуальні завдання: <i>контрольна робота</i>	0	0	0	48	48
Екзамен					20
Разом	16	8	8	48	100

Трудовіткість:

Загальна кількість годин – 120 год.

Кількість кредитів – 4,0

Форма семестрового контролю – екзамен

Політика навчальної дисципліни:

Кожен здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності Полтавського державного аграрного університету. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці «Академічна доброчесність ПДАУ»: <https://www.pdaa.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>.

Відвідування лекцій та лабораторних занять є обов'язковим. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін та відповідно оцінені згідно зі схемою нарахування балів з навчальної дисципліни.

Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Буров Є. В. Комп'ютерні мережі: підручник. Львів : Магнолія 2006, 2020. 262 с.
2. Грицунов О. В. Інформаційні системи та технології: навчальний посібник. Харків: ХНАМГ, 2010. 222 с. URL: http://eprints.kname.edu.ua/20889/1/Gritsunov_2.pdf (дата звернення 25.08.2021).
3. Зацеркляний М. М., Мельников О. Ф., Струков В. М. Основи комп'ютерних технологій для економістів. Київ : ВД «Професіонал», 2007. 672 с.
4. Козловський А. В., Паночишин Ю. М., Погрішук Б. В. Комп'ютерна техніка та інформаційні технології: навчальний посібник. Київ : Знання, 2012. 463 с.
5. Маренич М. М., Кондратюк М. І., Копішинська О. П., Уткін Ю. В. Інформаційні технології в агрономії: навчальний посібник. Харків: Вид.-во «Фінарт», 2017. 352 с.
6. Павлиш В. А., Гліненко Л. К., Шаховська Н. Б. Основи інформаційних технологій і систем: підручник. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2018. 620 с.
7. Тарасенко Р. О., Гаріна С. М., Рабоча Т. П. Інформаційні технології: навчальний посібник. Київ : Вид.-во «Алефа», 2009. 312 с.

Допоміжні

1. Білик В. М., Костирко В. С. Інформаційні технології та системи: навчальний посібник. Київ : ЦУЛ, 2006. 232 с.
2. Войтюшенко Н. М. Інформатика і комп'ютерна техніка: навчальний посібник. Київ : ЦУЛ, 2006. 568 с.
3. Галич О. А., Копішинська О. П., Уткін Ю. В. Управління інформаційними зв'язками та бізнес-процесами: навчальний посібник. Харків: Фінарт, 2016. 244 с.

4. Грег Перри. Microsoft Office 2007. Все в одном. М.: ООО «И.Д.Вильямс», 2008. 608 с.
5. Григорків В. С. Економічна інформатика: навчальний посібник / В. С. Григорків, Л. Л. Маханець, Р. Р. Білоскурський, О. Ю. Якутова, А. В. Верстяк. Чернівці: Книги - XXI, 2008. 463 с.
6. Грицюк П. М. Економічна інформатика: навч. посібник. [Електронний ресурс]/ [П. М. Грицюк, В. І. Бредюк, В. Б. Василів та ін.]. Рівне: НУВГП, 2017. 311 с. URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/6757> (дата звернення 25.08.2021).
7. Економічна інформатика: підручник / Макарова М. В., Гаркуша С. В., Білоусько Т. М., Гаркуша О. В.; за заг. ред. д.е.н., проф. М. В. Макарової. Суми : Університетська книга, 2011. 480 с.
8. Зайченко Ю. П. Комп'ютерні мережі: посібник. Київ : Слово, 2003. 256 с.
9. Згуровський М. З., Коваленко І. І., Михайленко В. М. Вступ до комп'ютерних інформаційних технологій: навчальний посібник. Київ : Вид-во Європ. ун-ту, 2003. 263 с.
10. Інформатика. Комп'ютерна техніка. Комп'ютерні технології: підручник для студ. вищ. навч. закл. : затв. МОНУ / В. А. Баженов, П. С. Венгерський, В. С. Гарвона [та ін.]. 3-тє вид. Київ : Каравела, 2011. 592 с.
11. Киселев С.В. Офисные приложения MS Office. М.: «Академия», 2011. 80 с.
12. Корнелл П. Анализ данных в Excel. Просто как дважды два. М.: «Эксмо», 2007. 216 с.
13. Леонтьев В. П. Office 2010. Карманный справочник. М.: ОЛМА Медиа Групп, 2010. 608 с.
14. Протас Н. М., Чехлатий О. М., Костоглод К. Д. Конспект лекцій із навчальної дисципліни «Інформатика і комп'ютерна техніка» для студентів галузі знань 0305 «Економіка та підприємництво». Полтава: ППАК ПДАА, 2010. 312 с.
15. Ткаченко В. А., Під'ячий Г. Ю., Рябик В. А. Економічна інформатика: навчальний посібник. Харків : НТУ «ХП», 2011. 312 с.
16. Тхір І. Л., Калущка В. П., Юзьків А. В. Посібник користувача ПК. Тернопіль: СМП «Астон», 2002. 718 с.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. Про інформацію [Електронний ресурс]: закон України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>
2. Законодавство України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/main/index>
3. Електронний навчальний ресурс «ІНФОРМАТИКА+». URL: <https://informatika-resurs.jimdofree.com/>
4. ExcelTABLE работа с таблицами. URL: <https://exceltable.com/>
5. Myscada: лідер промислової диспетчеризації. URL: <https://myscada.com.ua/ua/>

6. Сайт Державної служби статистики України: Офіційний веб-сайт: URL: www.ukrstat.gov.ua
7. Сайт ПДАА; сайти комп'ютерних журналів тощо.
8. Українські підручники он-лайн (комп'ютерний цикл). URL: pidruchniki.ws/informatika/
1. Центр довідки та навчання Office. URL: <https://support.microsoft.com/uk-ua/office>